

A projekt pedagógiai értékelése

A projekt címe: Az igazságszolgáltatás útjain

A projekt típusa: interdiszciplináris

Létszám: 27+1 fő (időközben egy diák átpártolt hozzánk, 3 fő az utolsó napra beteg lett)

A kiindulópont nem a diákok problémafelvetése volt, és a tervezés is csak részben történt közösen. A csoport a Veszprémi járási bíróság „Nyitott bíróság” programjából választott – tanári ajánlásra – elemeket. A bírói ítélethozatal és büntetés végrehajtás működésének megismerése, azaz a mindennapi élet egy fontos szegmensének a megismerése volt a cél. Előzetes ismereteket nem várt el a projekt a diákoktól, az ismereteket mindvégig külső helyszíneken, közvetlenül a büntetés végrehajtás és bírósági munka területén dolgozó szakemberektől szerezhették meg a csoport tagjai. Véleményem szerint ez volt a projekt legnagyobb erénye, értékelésükben ezt emelték ki a diákok is.

A projekt megoldása a „per-szimulációs” tevékenységen keresztül valóságos helyzethez kapcsolódott, hiszen egy valódi esetet „játszottak el”, dolgoztak fel a diákok, a szimuláció során egy teljes bírósági tárgyalást adtak elő. Az ítéletet aztán összehasonlítottuk a valódi ítélettel. A szimulációról a csoport saját magának videó felvételt is készített, de ezt közös döntéssel nem kívánjuk feltölteni a projektnapok weboldalára. Ehelyett egy napló készül a weblapra.

A projekt elsősorban a szimuláció és az arra való felkészülés, valamint a napló elkészítése során adott lehetőséget az individualizált és a csoportmunkára is.

A projekt kidolgozása egy háromhetes időszakra nyúlt el. Szerencsés volt, hogy a szerepeket már március 5-én megkapták a diákok, így idejük lett volna az alapos felkészülésre, hiszen a szimulációra március 22-én került sor, de ezzel a felkészülési idővel nem tudtak igazán élni, az iskolai tanulóira kellett koncentrálniuk valamint a megbetegedések miatt szerepcserékre is sor került.

Több diák érdeklődését is sikerült felkelteni a bírósági munka iránt, jelezték, szívesen vennének részt több tárgyaláson is és esetleg bekapcsolódnának az úgynevezett „árnyékprogramba” is. Kérdés, az iskola igazolhatja –e nekik a hiányzást.

A projekt célja iskolán kívüli helyzetek megismerése volt. Jártunk a 2003-ig működő büntetés végrehajtási intézetben (börtönmúzeum), a megyei bíróság épületében, a járási bíróságon két tárgyaláson is részt vett a csoport és a Kádártai Büntetés végrehajtási Intézet működését is a helyszínen ismerhették meg a diákok. Egy alkalommal ott is ebédeltünk, és megtapasztalhattuk, milyen jól főznek a rabok. Ennek költségét, 500 Ft / adag mindenki saját maga állta.

A szimuláció során törekedtünk arra, hogy szakszerűség jellemezze a munkát. Természetesen ebben nagy segítségünkre voltak szakértőink, dr. Varga Erika, dr. Kadnár Eszter és dr. Cséry Gabriella bírónők.

A projektben diákok, tanárok és valódi szakértők egyenrangú, ám különböző kompetenciákkal rendelkező partnerekként dolgoztak együtt. A diákok körülbelül fele nagyon aktívan, képességeihez mértén megfelelő energiákat bevetve dolgozott, a csoport másik fele inkább csendes, de érdeklődő megfigyelőként vett részt a csoport munkájában.

A diákok önálló döntéseikben részben korlátozva voltak, hiszen a program elemei adottak voltak (börtönlátogatás, tárgyaláslátogatás, beszélgetés a bíróságok munkájában résztvevőkkel), de a per szimulációban résztvevők önálló döntéseket hozhattak és a gyakorlatban tapasztalhatták meg döntéseik következményeit.

A projekt teljes mértékben lehetővé tette, hogy a pedagógusok csak stimuláló, szervező, tanácsadó funkciókat töltsenek be.

A tanulók közötti kapcsolatok nem váltak igazán erőssé, kommunikatívvá, akik már ismerték egymást, azok beszélgettek inkább egymással, de a szimuláció során aktív együttműködés alakult ki. A hangulat komoly, odafigyelő volt, a más osztályokból érkezőket, fiatalabbakat befogadták, segítették az idősebbek.

Összegzésképpen: Bár a projekt, a három napos munka nem mindenben felelt meg a projektoktatás kritériumainak, de mindenképpen ismétlésre javasoljuk, akár évente. Nagyon nagy előnye, hogy a munka végig iskolán kívül folyik, valódi szakértőktől tanulhatnak a diákok és a projekt termék, a per-szimuláció kiválóan alkalmas a tanultak gyakorlatban való alkalmazására. A projekt tovább bővíthető egyéni vagy páros feladatokkal a diákok érdeklődésének megfelelően. A projektsegítő tanár szerepére bármelyik kolléga alkalmas, nagy előkészületeket a segítő tanár részéről nem igényel a munka, csupán némi egyeztetésre, szervezésre van szükség és a munka értékelésének koordinálására.

A kitűzött projektcélt teljes mértékben megvalósul, ha a napló is elkészül majd.

Remélhetőleg a csoport tagjainak osztályfőnöki órákon sikerül mesélniük osztályuknak a látottakról és 11. évfolyamos korukban akár az egész osztályt elvihetik a BV Intézetbe és tárgyalásokon való részvételre is rá tudják majd beszélni osztálytársaikat. A projekt bűnmegelőzésben és pályaválasztás segítésében is nagy szerepet tölthet be.

A projekt további előnye, hogy teljesen költségmentes.

Veszprém, 2016. március 29.

Szarkáné Gáspár Andrea

Siposné Szucsik Zsuzsanna

Elérhetőségek:

Dr. Varga Erika bíró Veszprémi Törvényszék: vargae@veszprembi.birosag.hu Tel: 06-88-590-220 és 06-30-5203515

A nyitott bíróság programról: <http://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/nyitott-birosag>

Herczeg Attila BV. százados: büntetés-végrehajtási osztályvezető-helyettes, programszervező

herczeg.attila@bv.gov.hu Tel: +36 88 591 570 és +36 30 6823269